

یادداشت سیاست‌گذاری اقتصاد و توسعه کشاورزی و روستایی

سال ۶ / شماره ۸۸ / ۱۴۰۴

۱۴۰۴/۰۵/۱۱

مطالب این شماره

تحلیل تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در
تیرماه ۱۴۰۴..... ۲

تهیه و تحلیل: کتایون شمشادی

این موسسه با کمال احترام و سپاس، پذیرای نظرات ارزشمند خوانندگان
این اثر می‌باشد

تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰ نمابر: ۸۸۹۶۶۶۰ کدپستی: ۳۷۳۱۳-۱۵۹۸۶

E-mail: aperi@agri-peri.ac.ir
<https://www.agri-peri.ac.ir>

عنوان: تحلیل تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در

تیرماه ۱۴۰۴

تهیه و تحلیل: کتایون شمشادی

کد: BR-4-14040511-(11)

خلاصه مدیریتی:

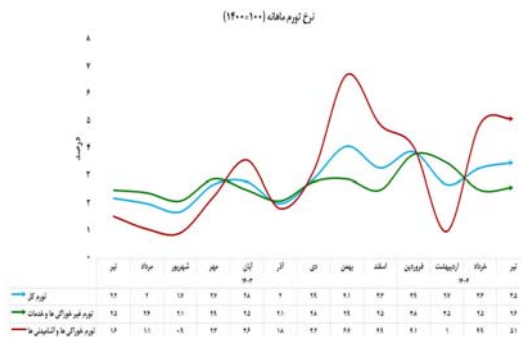
بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، تغییرات شاخص قیمت مصرف‌کننده در تیرماه سال ۱۴۰۴ به شرح جدول زیر می‌باشد که تورم ماهیانه، نقطه‌ای و سالیانه در گروه‌های مختلف روندی افزایشی داشته است.

شاخص	تورم ماهیانه		تورم نقطه‌ای		تورم سالیانه	
	تیر	خرداد	تیر	خرداد	تیر	خرداد
تورم کل	۳.۳	۳.۵	۳۹.۴	۴۱.۲	۳۴.۵	۲۵.۲
تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات	۴.۹	۵.۱	۴۲.۳	۴۷.۳	۳۴.۷	۳۴.۵
تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات خانوار روستایی	۴	۴.۶	۴۲.۱	۴۷.۷	۳۳.۲	۲۵.۲
تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات خانوار شهری	۵.۱	۵.۲	۴۲.۱	۴۷.۲	۳۳.۵	۲۲.۲
تورم خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۴.۹	۵.۱	۴۲.۴	۴۷.۳	۳۳.۳	۲۲.۲
تورم خوراکی‌ها	۴.۸	۵.۱	۴۱.۶	۴۶.۶	۳۳.۵	۲۲.۲
تورم غیر خوراکی‌ها و خدمات	۲.۵	۲.۶	۳۷.۹	۳۸.۱	۳۵.۵	۲۵.۸

تجزیه و تحلیل:

در تیرماه روند افزایشی نرخ تورم ماهیانه خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات تداوم یافت و با ۰.۲ واحد درصد افزایش از ۴.۹ درصد در خردادماه به ۵.۱ درصد در تیرماه رسید. به طور مشابه، تورم کل ۰.۲ واحد درصد افزایش و تورم غیر خوراکی‌ها و خدمات ۰.۸ واحد درصد افزایش یافته است. نرخ تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در خانوارهای شهری و روستایی نیز روندی افزایشی داشته و شدت افزایش تورم مواد غذایی در خانوارهای روستایی بیشتر از خانوارهای شهری بوده است.

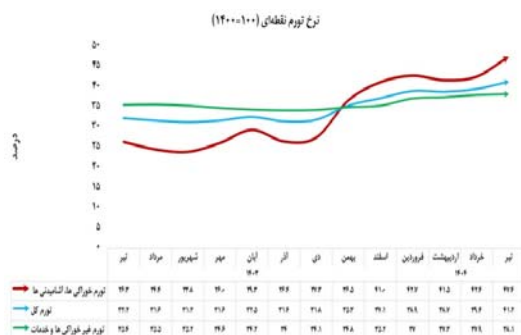
نرخ تورم خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها نیز در تیرماه برابر ۵.۱ درصد گزارش شده که برابر با نرخ تورم ماهیانه خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات می‌باشد.

نمودار (۱): روند ماهیانه تورم کل، خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها و غیر خوراکی‌ها و خدمات (۱۴۰۰=۱۰۰)

ماخذ: مرکز آمار ایران

نرخ تورم نقطه‌ای خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها نیز در تیرماه روندی افزایشی داشته و با ۵ واحد درصد افزایش به ۴۷.۳ درصد رسیده است. به بیانی دیگر، خانوارهای کل کشور در تیرماه سال جاری ۴۷.۳ درصد بیشتر از خرداد سال گذشته، برای تهیه مواد غذایی هزینه پرداخت نموده‌اند که نسبت به خردادماه روندی افزایشی داشته است. در ماه گذشته، نرخ تورم نقطه‌ای مواد غذایی در خانوارهای شهری و روستایی نیز روندی افزایشی داشته و شدت افزایش در خانوارهای شهری بیشتر از خانوارهای روستایی بوده است.

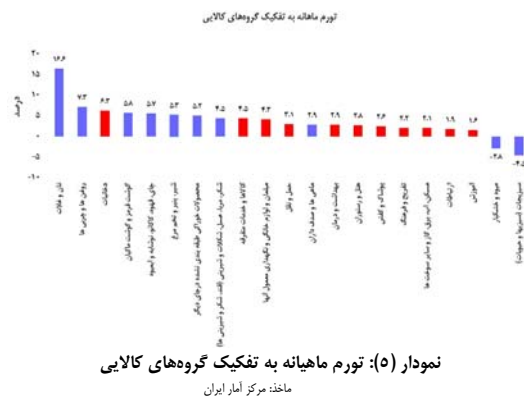

نمودار (۲): روند تورم نقطه‌ای کل، خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها و غیر خوراکی‌ها و خدمات (۱۴۰۰=۱۰۰)

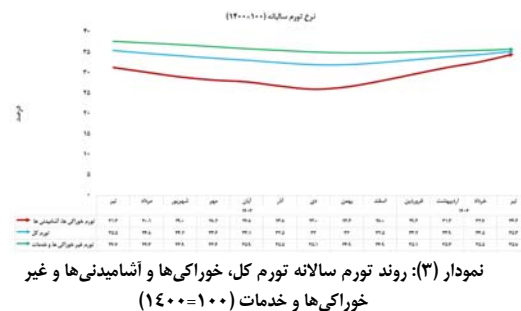
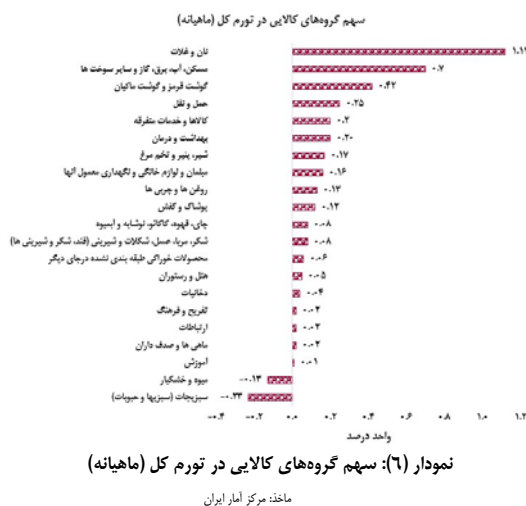
ماخذ: مرکز آمار ایران

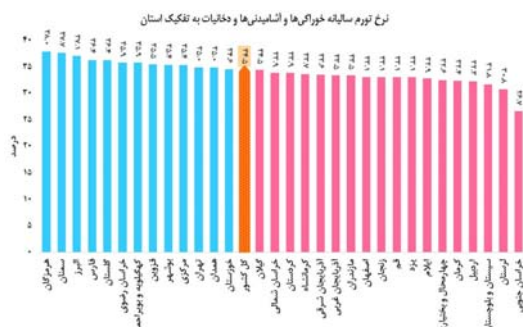
در تیرماه روند افزایشی نرخ تورم سالانه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها تداوم داشته و از ۳۲.۷ درصد در خردادماه به ۳۴.۶ درصد رسیده است (۱.۸ واحد درصد افزایش). در تیرماه، علاوه بر اینکه شدت افزایش تورم مواد غذایی در خانوارهای روستایی بیشتر از خانوارهای شهری بوده؛ سطح تورم مواد غذایی نیز بالاتر از خانوارهای شهری گزارش شده است.

سبزیجات و میوه و خشکبار منفی بوده و به ترتیب ۴.۵- درصد و ۲.۸- درصد گزارش شده است.

نکته قابل تامل آن است که کالاهای مختلف به یک اندازه بر روی تورم کل تاثیر ندارند و با توجه به ضریب اهمیت آن متفاوت هستند. بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، سهم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در تورم تیرماه ۱.۷۶ واحد درصد بوده که نسبت به خردادماه روندی افزایشی داشته است. سهم کالاهای غیر خوراکی و خدمات نیز در تورم کل ۱.۷۴ واحد درصد بوده است که روندی افزایشی نسبت به ماه قبل داشته است. در میان گروه‌های کالایی گروه نان و غلات بیشترین سهم را در افزایش تورم کل داشته و سهم آن برابر ۱.۱۲ واحد درصد بوده است. با توجه به منفی بودن تورم گروه سبزیجات و میوه و خشکبار، سهم این دو گروه کالایی در افزایش تورم کل منفی بوده است (نمودار ۶).

نمودار (۸): تورم سالیانه خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات به تفکیک استان
در ۱۲ ماه منتهی به تیرماه ۱۴۰۴

توصیه‌های سیاستی:

با توجه به جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، انتظارات تورمی ناشی از جنگ، تا حدودی الگوی مصرفی خانوار را به سمت افزایش مصرف کالاهای ضروری و اساسی و کاهش مصرف کالاهای غیرضروری سوق داده است که این امر به تشدید افزایش قیمت و رشد تورم منتج می‌شود. لذا، پیشنهادات زیر به منظور کاهش نرخ تورم مواد غذایی، پیشنهاد می‌شود:

۱. تلاش در بهبود شرایط اقتصاد کلان کشور و متغیرهای کلان اقتصادی (از جمله نرخ ارز)

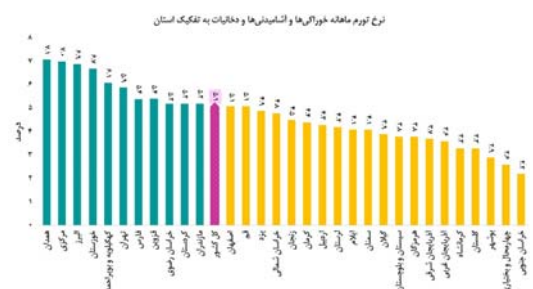
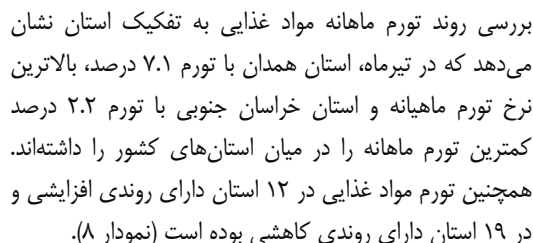
۲. استفاده از سیاست‌های پولی و مالی مناسب: اتخاذ سیاست‌های مناسب در زمینه نرخ بهره و کنترل نقدینگی می‌تواند به ثبات قیمت‌ها کمک کند.

۳. سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه با هدف بهبود روشهای کشت و تولید محصولات کشاورزی

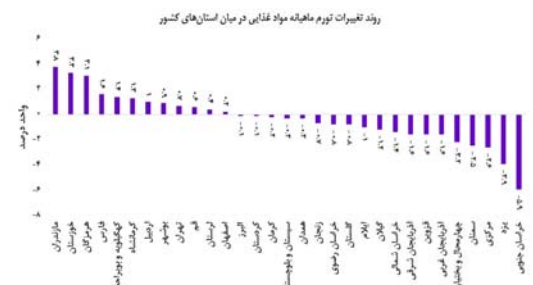
۴. حمایت از تولید داخلی: افزایش حمایت از کشاورزان و تولیدکنندگان مواد غذایی می‌تواند به افزایش عرضه و کاهش قیمت‌ها کمک کند. این حمایت می‌تواند شامل تسهیلات مالی، حمایت‌های بیمه‌ای، آموزش‌های تخصصی و تأمین تجهیزات کشاورزی باشد.

۵. جهت‌دهی یارانه‌های تولیدی در قالب پوشش‌های فراگیر بیمه‌ای در محصولات اساسی و راهبردی

۶. برآورد دقیقی از نیاز داخلی با توجه به جمعیت کشور و در نظر گرفتن حضور اتباع، تولید داخلی (با توجه به شرایط اقلیمی)

نمودار (۷): تورم ماهیانه خوراکی ها و آسامیدنی ها و دخانیات به تفکیک استان
در تیرماه ۱۴۰۴
ماخذ: مرکز آمار ایران

نمودار (۸): روند تغییرات تورم ماهیانه خوراکی ها و آشامیدنی ها و دخانیات به تفکیک استان در تیرماه ۱۴۰۴

در تیرماه، استان هرمزگان با تورم سالانه ۳۸ درصد دارای بالاترین تورم و استان خراسان جنوبی با تورم ۲۶.۷ درصد دارای کمترین تورم سالانه مواد غذایی در میان استان‌های کشور بوده‌اند. همچنین در خردادماه، نرخ تورم مواد غذایی در تمامی استان‌های کشور دارای روند افزایشی بوده که استان البرز دارای بیشترین افزایش (۳.۱ واحد درصد) و استان خراسان جنوبی دارای کمترین افزایش (۰.۵ واحد درصد) بوده‌اند. توجه به پراکنش تورم در میان استان‌های کشور و همچنین شدت کاهش آن می‌تواند در اجرای موفق سیاست‌ها و اقدامات حمایتی و اصابت به جامعه هدف مثرم ثمر واقع شود.

می‌تواند در برآورد نیاز به واردات کالاهای اساسی مک کرده و از کاش عرضه و افزایش قیمت جلوگیری نمود.

۷. تقویت زنجیره تأمین: بهبود زنجیره تأمین مواد غذایی، از تولیدکننده تا مصرف‌کننده، می‌تواند به کاهش هزینه‌ها و افزایش دسترسی به محصولات با قیمت مناسب کمک کند.

۸. آموزش و فرهنگ‌سازی: افزایش آگاهی مردم نسبت به مدیریت بهتر منابع غذایی، به‌ویژه در مصرف خانگی، می‌تواند به کاهش تقاضای کاذب و در نتیجه کاهش قیمت‌ها کمک کند.

۹. توسعه زیرساخت‌ها: سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های حمل و نقل و ذخیره‌سازی به بهبود دسترسی به بازارها و کاهش هدررفت محصولات غذایی کمک کند.

منابع:

۱. مرکز آمار ایران

تهران - بلوار کریمخان زند - انتهای خیابان شهید عضدی (آبان) جنوبی - خیابان رودسر - پلاک ۵

تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰ شماره: ۸۸۹۶۶۶۰ کدپستی: ۳۷۳۱۳ - ۱۵۹۸۶

E-mail: aperi@agri-peri.ac.ir

ECE: ece.aperi@agri-peri.ac.ir

<https://www.agri-peri.ac.ir>